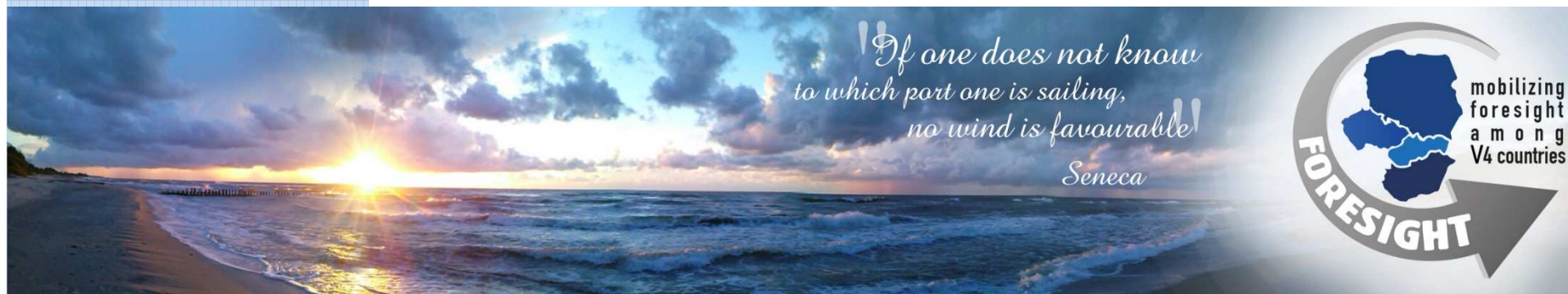

A VÁLLALATI ELŐRETEKINTÉS/FORESIGHT HELYZETE ÉS JÖVŐJE A V4 ORSZÁGOKBAN

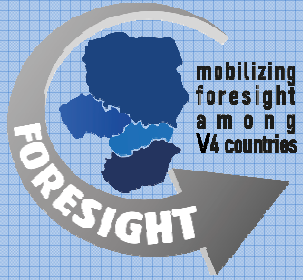
MTA Jövőkutatói Tudományos Albizottság

Budapest, 2016. december 9.

Hideg Éva egyetemi tanár

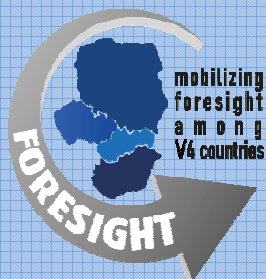
eva.hideg@uni-corvinus.hu

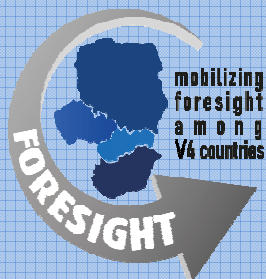
Tartalom

- A For V4 projekt bemutatása
- Az üzleti, vállalati foresight helyzete a V4 országokban
- A prágai workshop főbb eredményei
- Dilemmák
- Hivatkozott irodalmak

A For V4 projekt bemutatása (1)

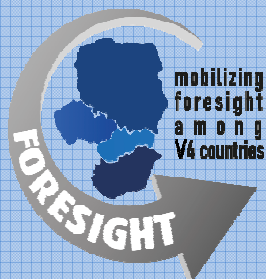
- **FOR_V4 project: Mobilizing Foresight among V4 countries (2016 – 2017)**
- **Finanszírozza:** Visegrad Fund No. 21520129
- **Elérhetősége:**
<http://www.visegradforesight.itee.radom.pl/index.php/en/>
- **Hazai résztvevők:** Hideg Éva, Gáspár Judit, Demus Tamás, Tyukodi Gergely és Sugár Mihály
- **Vállalati (Corporate) Foresight:** változékony körülmények között participatív módon konstruált lehetséges vállalati jövők készítésének folyamata, megelőzi és támogatja a stratégiaalkotást

A For V4 projekt bemutatása (2)

- **A projektben:**

- **Kiindulási pont:** A regionális üzleti folyamatok irányítását a jövő perspektívái határozzák meg.
- **Cél:** demonstrálni az üzlet számára is kézzel fogható hasznokat a reflektív, vízió, foresighton alapuló tervezést a V4 régió hosszú távú alkalmazkodó képességének fejlesztésében
- A FOR_V4 projekt 11 hónapig tart, és **3 fő fázisból áll:**

A For V4 projekt bemutatása (3)

- **FÁZISOK:**

1. fázis: A V4 országok **információt** gyűjtenek az **üzleti, vállalati foresight otthoni helyzetéről és a működőképes gyakorlatokról**

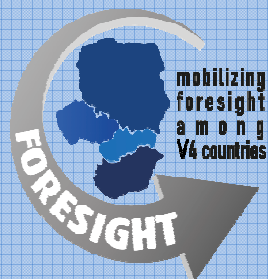
2. fázis: Workshop az alábbi témákról:

A) **kerekasztal** beszélgetések:

- a foresightból profitáló vállalat profiljának feltárása
- a vállalati igényekre kialakított foresight-jellemzők meghatározása
- a résztvevő vállalatok értékelése a „foresight-érettség” szintjének meghatározására kérdőív, „gyorsteszt” szerkesztése

B) **Alternatív forgatókönyvek készítése** a V4 országok üzleti jövőjéről

3. fázis: ún. „**fit for foresight© online**” gyors teszt készítése; az üzleti, vállalati foresight vállalatokkal történő megismertetése; publikálás

Az üzleti, vállalati foresight helyzete a V4 országokban (1)

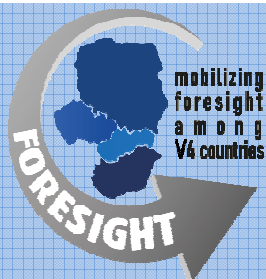
- **A hazai üzleti, vállalati foresight helyzete:**

1. Az 1990-es évektől foglalkozik a hazai jövőkutatás foresight készítésével **ágazati és makro szinteken és a hazai vállalatok jövőorientáltságának kérdőíves vizsgálatával**

2. Kifejezetten a vállalati gyakorlatra irányuló foresight kutatások és gyakorlati alkalmazások: **kutatás:** meglehetősen kevés, **gyakorlati alkalmazások** (néhány szakdolgozat)

3. Gyakorlati művelése:

- sokszínűség a nagyobb és a multinac. vállalatoknál
- a bizonytalan és gyorsan változó környezet kelti fel az igényt – nemtudatos foresight kezdemények
- alternatív vállalati stratégiák kidolgozását nem nevezik foresightnak, de hasonló tevékenységek folynak egyes vállalatoknál
- vállalati kultúra nyitottsága a tanulásra fontos
- KKV-ra még a jövőorientált gondolkodás is alig jellemző

Az üzleti, vállalati foresight helyzete a V4 országokban (2)

- **A többi V4 ország foresight gyakorlatának jellemzői:**

- **Csehország:** 2001 óta, máris szint, nem rendszeres, de pozitívan értékelt tevékenység

vállalati foresight: nem jellemző tevékenység, stratégiai tervezéshez kapcsolódik, multinacionális cégek használják, a „foresight consulting”-ot kisebb vállalatok is

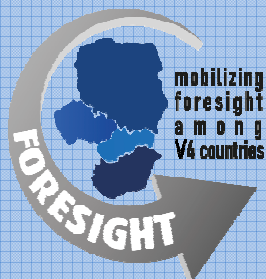
- **Lengyelország:** 2003-tól, nemzeti, szektorális és régiós szint

vállalati foresight: gyakorlatilag nincs; Podlaskie Régióban kutatás 2015-ben, hogy mennyire ismert ez a fogalom: a váll-ok 60%-a nem hallott róla, 20%-a néha alkalmazza

best practice: annál a cégnél alkalmazott eljárás, ahol a lengyel pályázók végigcsináltak egy a teljes participatív foresight folyamatot

- **Szlovákia:** 2003-tól, makro szint, élelem és energia szektor, néhány regionális foresight, technológiai foresight, nemzetközi együttműködésben is folytak!

vállalati foresight: gyakorlatilag nincs, mert sok a KKV, tervezik interneten elérhető, foresight készítéséhez használható szolgáltató bázis kiépítését

A párgai workshop főbb eredményei (1)

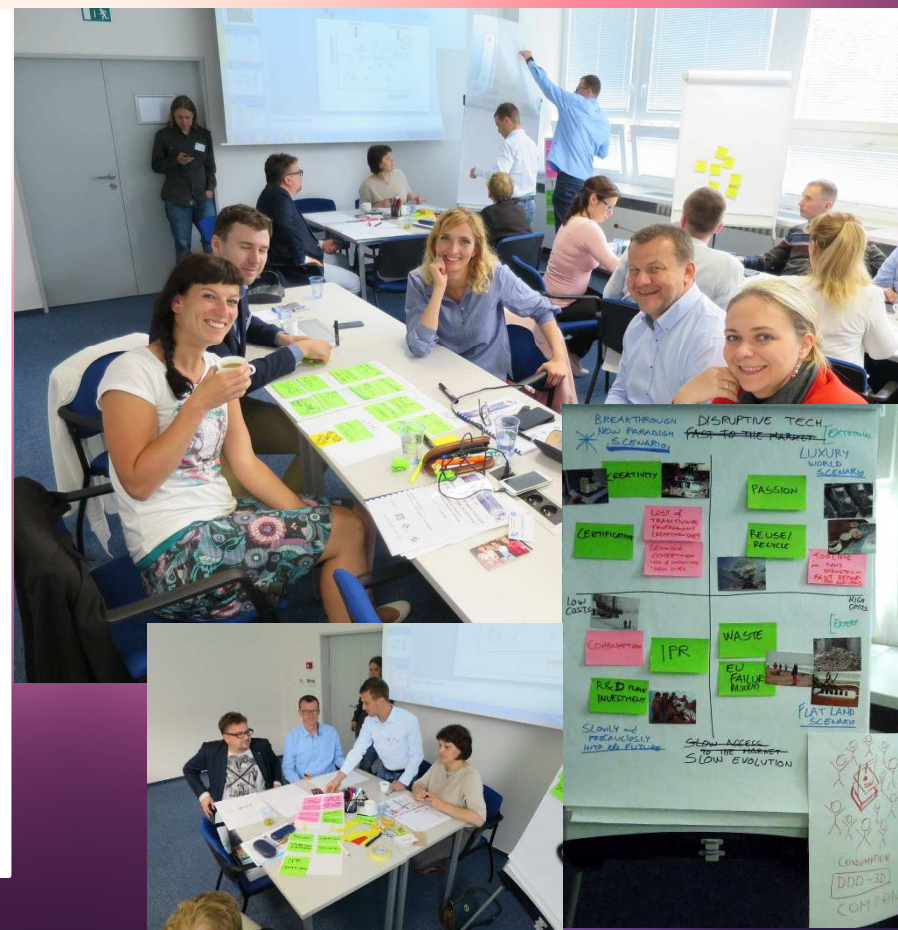
- **Alternatív forgatókönyvek a V4 országok üzleti jövőjéről:**

Módszertana:

- foresight szakértők és vállalati szakemberek együttműködése
- „tanítva és tanulva” készítés kreatív folyamata
- 3 csoport és 4-4 forgatókönyv készítése
- prezentáció és a kívánatos forgatókönyvek részletes bemutatása

FORESIGHT WORKSHOP FOR VISEGRAD BASED COMPANIES 16 – 17.06.2016, PRAGUE

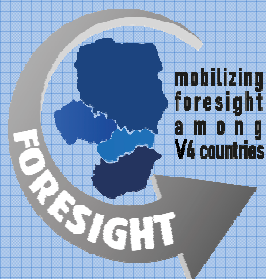

A RÉSZTVEVŐ VÁLLALATOK

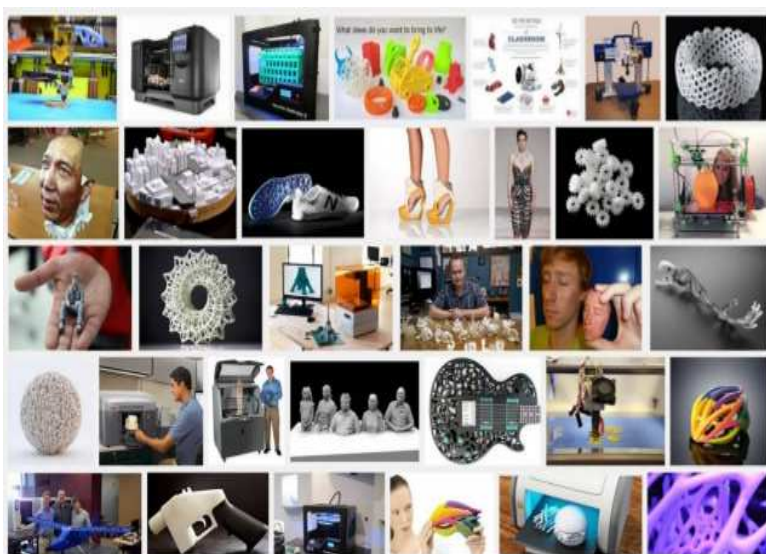
A párgai workshop főbb eredményei (2)

A 3 kívánatos forgatókönyv a V4 országok együttes üzleti jövőjéről

Forgatókönyv neve	Cégnév	Iparág	Technológia	Régiós hatókör
Paradigmaváltó gazdaság	„3D Company”	hightech	infokomm+ nano+bio techn. ösz- szekapcsolása	V4-ben fejlesztésben, gyártásban és nyomtatók szervizelésében hálózatépítés
Zöld ipar	„Green Factory 5.0”	gépipar	környezetkímélő gyártás és termékek – teljes körű zöld technológiai rendszerek	V4-ben kooperáció az iparág zöldítése céljából
Régiós szállítási-szállítmányozási rendszer	„V4Trans”	szállítás - szállítmányozás	infrastruktúrában, eszközökben és üzleti modellben korszerűsítés	V4-ben hálózatok összekapcsolása és üzemeltetése

"3D COMPANY"

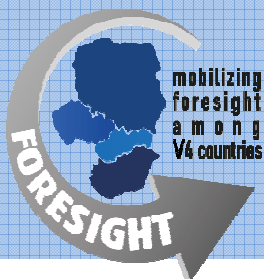

Forrás:

https://www.google.hu/search?q=3d+nyomtat%C3%A1s&biw=1344&bih=715&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwjhyIDF0vDPAhXBjywkHQbeCfIQ_AUIBigB#imgrc=qv3cLq-DEoPK0M%3A

HIGHTECH

- infokomm+
nano+bio techn.
összekapcsolása
- V4-ben
fejlesztésben,
gyártásban és
nyomtatók
szervizelésében
KKV-ből
hálózatépítés

„GREEN FACTORY 5.0”

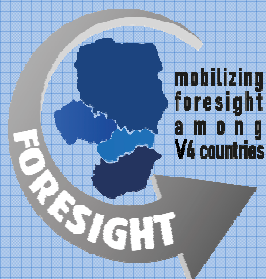

GÉPIPAR

- környezetkímélő gyártás és termékek – teljes körű zöld technológiai rendszerek
- V4-ben kooperáció az iparág zöldítése céljából

Forrás:

https://www.google.hu/search?q=green+factory&biw=1344&bih=715&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwjgIZ3i3_DPAhUBZCwKHWMIAG4Q_AUIBigB#imgsrc=UYbDFKUIZ4BRGM%3A

„V4TRANS”

Forrás:

https://www.google.hu/search?q=transportation+system&biw=1344&bih=715&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwjEzeOx4PDPAhXG2ywKHbgjDXIQ_AUIBigB&dpr=1.25#imgdii=D2fwRjRwllToBM%3A%3BD2fwRjRwllToBM%3A%3BFlejCI0Sk9R6mM%3A&imgsrc=D2fwRjRwllToBM%3A

SZÁLLÍTÁS – SZÁLLÍTMÁNYOZÁS

- infrastruktúra-ban,
eszközökben és üzleti
modellben korszerűsítés

- V4-ben hálózatok
összekapcsolása és
üzemeltetése

A párgai workshop főbb eredményei (2)

- **A foresightból profitáló vállalat profiljának főbb jellemzői:**
 - gyorsan változó környezetben hasznos a vállalat számára
 - sok és egymásra hatást gyakorló vállalat van a piacon és a célok hosszabb távon érhetőek el
 - a méret nem számít
 - váll. kultúra: nyitottság, innovációs képesség vezetői és beosztotti szinten
 - kooperáció, részvétel, bevontság és kritikai hajlandóság az alkalmazottak részéről

FORESIGHT WORKSHOP FOR VISEGRAD BASED COMPANIES 16 – 17.06.2016, PRAGUE

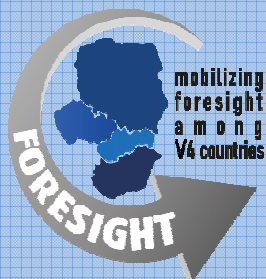

Várható eredmények:

- 12, az üzleti környezetből jövő V4 foresight evangélista kiképzése
- Betekintés a vállalati foresight V4 régiós helyzetébe
- Betekintés a V4 vállalkozók foresight tanácsadás iránti igényébe
- Publikációk készítése
- Szabadon elérhető online eszköz kidolgozása a vállalatok foresightra alkalmasságának mérésére

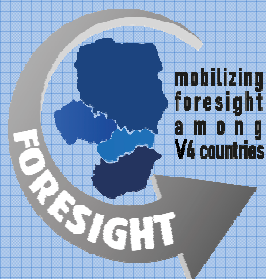

- Visegrad Fund

Dilemmák

- 1) Van-e „best practice” vagy csak „jó, a gyakorlatban bevált gyakorlatok” vannak?
- 2) Rá kell-e venni a cégeket a foresight használatára, vagy akkor kell a foresight szakértőknek segíteni, amikor azt kérik?
- 3) Hogyan segítsük a cégeket, hogy váljanak jövőorientálttá?
- 4) Hol, mikor és kiknek oktassuk a foresight készítésének folyamatát?
- 5) A multinacionális vállalatok országonkénti leányvállalatai csak végrehajtók maradjanak, vagy készíthessenek önállóan is foresightot?
- 6) Miként kapcsolódják össze a mikro, a mezo és a makro szintű foresight tevékenység?
- 7) A régiós foresightok készítői miként támaszkodjanak, vagy működjenek együtt a térségek vállalataival?
- 8) Segítik-e a vállalatok közötti együttműködést, ha kapcsolatba kerülnek egy foresight folyamatban?
- 9) Szükség van-e országokon átívelő térségek közös foresight tevékenységére?

Felhasznált irodalmak

Booklet for V4 workshop. Elérhető:

<http://www.visegradforesight.itee.radom.pl/index.php/hu/2016-04-05-06-16-33/prague-workshop>

Bartus, Zs., Hideg, É. (szerk.) (2007): Regionális szakmai vizsgaközpont hálózat létrehozhatósága Magyarországon, NSzFI, Budapest.

Gáspár, J. (2015): Idő- és jövőértelmezés a stratégiakutatásban, és a tudatos jövőalkotás (előrettekintés – foresight) vállalati gyakorlata, Vezetéstudomány 46: (7) pp. 63-74. Budapest.

Havas, A. (2003): Evolving Foresight in a Small Transition Economy. Journal of Forecasting, 22. pp. 179-201.

Hideg, É. (szerk.) (1995): Válaszúton a szakképzés. Munkaügyi Minisztérium, Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem, Honfoglalás Betéti Társaság, Budapest.

Hideg É. (2012): Jövőkutatási paradigmák. Aula Kiadó, Budapest.

Hideg É., Nováky E. (1998): Szakképzés és jövő. Aula Kiadó, Budapest.

Hideg É., Nováky E. (2000): Hazai szolgáltató vállalatok/vállalkozások jövőorientáltsága. Jövőtanulmányok 16. BKÁE, Jövőkutatás Tanszék, Budapest.

Hideg É., Nováky E (szerk.) (2012): Jövőkutatás – interaktívan. Aula Kiadó, Budapest.

Nováky E., Hideg É. (1998): A hazai nagy vállalatok jövőorientáltsága. Jövőtanulmányok 15. BKE, Jövőkutatás Tanszék, Budapest.